

FRANKRIKES FORMANNSKAP I EU HØSTEN 2008 – OPPSUMMERING AV INITIATIVER OG RESULTATER PÅ UTDANNINGSOMRÅDET (OG KORT OM DE MEST SENTRALE SAKENE PÅ OMRÅDENE KULTUR OG UNGDOM).

Her oppsummeres de viktigste initiativene og resultatene på utdanningsområdet under Frankrikes formannskap i EU i 2. halvår 2008. Der det er relevant, viser rapporten også til de første stegene i oppfølgingen av sakene som nå tas under Tsjekkiyas formannskap i EU 1. halvår 2009. Rapporten inneholder i tillegg kort informasjon om de mest sentrale sakene på områdene Kultur og Ungdom.

Tsjekkiyas *Ministry of Education, Youth and Sports* har forøvrig opprettet web-side for informasjon (på engelsk) om aktiviteter under formannskapsperioden første halvår 2009: <http://www.msmt.cz/eu-presidency-2009/priorities>

Frankrike var i 2. halvår 2008 første land ut i ny EU formannskapstrio (sammen med Tsjekkia og Sverige som har formannskapet hhv. første og andre halvår 2009). I sin egen oppsummering av formannskapet http://www.ue2008.fr/PFUE/lang/en/accueil/PFUE-12_2008/PFUE-31.12.2008/PFUE_bilan_presidence poengterer Frankrike at de, helt i tråd med Lisboa-strategien, har satt utdanning, opplæring og innovasjon i sentrum for aktivitetene – og understøtter at fortsatt investering og fokus på disse områdene er spesielt viktig nå i dagens økonomiske klima for å etablere holdbar vekst, sysselsetting, konkurransevne og sosial integrering i Europa. Et par stikkord for det franske formannskapet har vært **yrkesutdanning** og **mobilitet**. Det første "EM i yrkesfag", EUOSKILLS, ble arrangert i Nederland i september. Norge vant her flere priser, bl.a gull i grafisk design. <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st15/st15155.en08.pdf>

Også på områdene **skole** og **høyere utdanning** har det vært god framdrift og oppfølging på tidligere saker, nye initiativer og flere milepæler.

I løpet av det franske formannskapet har **Kommisjonen** lagt fram flere overordnede meldinger og forslag – og **Rådet** og **Europaparlamentet** har gjort viktige vedtak på flere saker og områder.

KOMMISJONEN la rett før avslutningen av det franske formannskapet (16. desember) fram **2 viktige og overordnede meldinger** som vil gi retning og ramme for EUs samarbeid på utdanningsområdet framover:

- **"An updated strategic framework for European cooperation in education and training"** http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/com865_en.pdf) er Kommisjonens forslag til et nytt rammeverk for det europeiske utdanningspolitiske samarbeidet for perioden 2010-2020. Dette er den overordnede saken på utdanningsområdet våren 2009 – og diskuteres av EUs utdanningsministre første gang på Rådsmøtet 16. februar. Særlig er det diskusjon omkring forslagene til nye benchmarks og indikatorer for identifisering av god praksis og måling av landenes framgang og resultater på utdanningsområdet; *Mobility, Employability, Innovation & Creativity, Languages, Pre-Primary Education* og *Investment in Higher Education*. Etter planen skal det nye rammeverket og nye benchmarks og indikatorer vedtas på utdanningsministrenes Rådsmøte 11-12 mai.
- **"New Skills for New Jobs - Anticipating and matching labour market and skills needs"** http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/com868_en.pdf I denne meldingen foreslår Kommisjonen en rekke tiltak bl.a. for å få fram bedre informasjon om hvilke kompetanser som trengs i et europeisk arbeidsmarked, redusere "mismatches" og styrke evnen til å forutsi framtidige kompetansebehov. Dialog med nabolandene og samarbeid med internasjonale organisasjoner, som ILO og OECD, understrekes.

Meldingen skal diskuteres både av utdanningsministrene og arbeidsministrene utover i 2009.

RÅDSMØTET for utdanning, ungdom og kultur (*Education, Youth & Culture Council – EYC*), dvs. EU landenes ministre for utdanning, ungdom og kultur, kom sammen under fransk formannskap til høstens eneste rådsmøte i Brussel, 20-21 november, og gjorde flere viktige vedtak:

- **Rådskonklusjoner om framtidige prioriteringer for styrket europeisk samarbeid om yrkesutdanning.** Det europeiske samarbeidet på yrkesutdanningsområdet (Københavnprosessen) ble lansert i 2002 og Norge har deltatt fra starten. Prioriteringer og strategier tas opp til ettersyn og revisjon ved en ministerkonferanse hvert 2. år. Informasjon om Københavnprosessen og dokumenter finnes på: http://ec.europa.eu/education/vocational-education/doc1143_en.htm Rådskonklusjonene som ble vedtatt av EU-landenes ministre 20-21 november ga basis for det etterfølgende "Bordeaux-kommunikat" fra ministerkonferansen i Bordeaux 26. november 2008. Rådskonklusjonene og "Bordeaux-kommunikatet" bekrefter begge det eksisterende rammeverket for København-prosessen og gir 4 hovedprioriteringer for 2-årsperioden 2008-2010: (1) Implementering av de verktøy, metoder og systemer som fremmer samarbeid om yrkesutdanning, både på nasjonalt og europeisk nivå; (2) Arbeid for å fremme yrkesutdanningens kvalitet og attraktivitet; (3) Arbeid for å bedre kontakten og sammenhengene mellom yrkesutdanning og arbeidslivet og (4) Styrke europeiske samarbeidsstrukturer. I sine innlegg tok ministrene blant annet til orde for nye partnerskap (bl.a. mellom utdanning og arbeidsliv), bedre kontakt til høyere utdanning, bedre veiledning og informasjon og forbedring og utvikling av systemene for godkjenning av realkompetanse.
- **Rådsresolusjon om integrering av livslang veiledning i strategier for livslang læring** <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:319:0004:0007:EN:PDF> påpeker økt viktighet av veiledning og oppfordrer landene til å styrke det europeiske samarbeidet bl.a. gjennom ELGPN (*European Lifelong Guidance Policy Network*).
- **Rådskonklusjoner om ungdomsmobilitet** <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:320:0006:0009:EN:PDF> gir nytt og forsterket fokus på viktigheten av mobilitet og oppfordrer landene til gradvis å gjøre studie- og opplæringsperioder i utlandet til regelen for alle unge europeere og til å øke lærermobiliteten. Informasjon om mobilitetsmuligheter og godkjenning av studieopphold bør bedres. Kommisjonen blir bedt om å lage en handlingsplan for å inkludere støtte til mobilitet i alle programmer og om å undersøke nye finansieringsmuligheter for eksempel gjennom "europeiske studielån". Kommisjonen og Den europeiske investeringsbanken har allerede plukket opp denne tråden og arrangerte i januar 2009 policy-konferanse om europeiske studielån: http://ec.europa.eu/education/news/news1163_en.htm
- **Rådskonklusjoner om prioriteringer for europeisk samarbeid på skoleområdet** (*Preparing young people for the 21st century: an agenda for European cooperation on schools*), <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:319:0020:0022:EN:PDF> bygger på tidligere åpen konsultasjon i 2007 og melding fra Kommisjonen i juli 2008. Dette er første rådskonklusjoner på skoleområdet og EU-landene har med dette gitt seg selv en plattform for politisk samarbeid på dette området framover. Skole er av grunnleggende viktighet både for Europas konkurranseevne, for sosial og personlig velferd og samfunnsdeltakelse. Det pekes på at 2010-målene om redusert frafall, bedre leseferdigheter og økt fullføringsgrad i videregående skole ikke er nådd. Ministrene er

enige om 3 hovedprioriteringer/fokus framover: (1) Nøkkelferdigheter og tverrfaglige ferdigheter samt utvikling av vurderingssystemer, (2) Adgang til skoletilbud, også barnehage/førskole, av høy kvalitet for alle elever og (3) Lærerutdanning og utdanning for skoleledere. Det gis en rekke konkretiseringer under hver hovedprioritering. Medlemslandene og Kommisjonen oppfordres til å følge opp prioriteringene gjennom de samarbeidsgrupper og aktiviteter som er etablert ved "den åpne koordineringsmetoden" og gjennom aktiv bruk av alle relevante EU-programmer. Her kan Norge delta og bidra. Ministrene ber om at dette følges opp med regelmessig politisk dialog og ber om at Kommisjonen tar prioriteringene på skoleområdet inn i det nye strategiske rammeverket for europeisk utdanningspolitisk samarbeid for 2010-2020.

- **Rådsresolusjon om en europeisk strategi for å fremme flerspråklighet**
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/educ/104230.pdf bygger Kommisjonens melding publisert i september 2008 (*Multilingualism: an asset for Europe and a shared commitment*). Det er nå 23 offisielle EU-språk og i tillegg brukes mer enn 60 andre språk i bestemte regioner eller av bestemte befolkningsgrupper. Globaliseringen og migrasjon føyer flere språk til mosaikken. Språklig mangfold er et av EU's mest karakteristiske kjennetegn og berører innbyggerne sosialt, kulturelt og yrkesmessig og påvirker det økonomiske og politiske liv i EU-landene. Strategien som foreslås for å takle disse utfordringene går ut på å integrere flerspråklighet i mange av EU's politikkområder. Landene oppfordres bl.a. til å fokusere på verdiene av språklig mangfold i mange sammenhenger, på språkkunnskaper og arbeidsmarked, på språkkunnskaper som konkurransefortrinn, på mål om kunnskaper i minst to fremmedspråk, på økt tilbud om og promotering av språkundervisning, på økt støtte til oversettelse og på utvikling av språkteknologi. Eksisterende EU-programmer på mange områder; utdanning, media, forskning, sosial integrasjon og konkurransevne, skal utnyttes og resultatene av innsatsen måles i 2012. Om flerspråklighet og EUs språkpolitikk: http://ec.europa.eu/education/languages/eu-language-policy/doc99_en.htm

EUROPAPARLAMENTET vedtok Rekommandasjonene om **ECVET** og **EQARF** 18. desember:

- Rekommandasjon om etableringen av et system for europeiske poeng innen yrkesopplæring (*European Credit system for Vocational Education and Training – ECVET*) <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st17/st17246.en08.pdf> og Rekommandasjon om felles europeisk referanserammerk for kvalitetssikring i yrkesopplæring (*European Quality Assurance Reference Framework for VET - EQARF*). <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st17/st17245.en08.pdf>
- **NB:** Europaparlamentets vedtak er første steg i vedtaksprosessen. Både ECVET og EQARF må behandles i Rådet for endelig beslutning. Det er forventet vedtak i Rådet i løpet av våren. Etter Europaparlamentets vedtak 18. desember sendte Kommisjonen ut pressemelding – og denne gir mer utfyllende informasjon om sakene: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/08/2030&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=fr>

KOMMISJONEN la 30. oktober 2008 fram rapport om oppfølgingen av Rådets Resolusjon fra 2007 "On Modernising Universities for Europe's competitiveness in a global knowledge economy". Rapporten fokuserer på arbeidet som har vært gjort for å fjerne hindringer for student-, lærer- og forskermobilitet. Rapporten vurderer Erasmus-programmets bidrag til moderniseringsagendaen for universitetene og ser bl.a. på virkningene av Erasmus-studentene sosio-økonomiske bakgrunn. Erasmus Mundus programmets bidrag til å gjøre europeiske universiteter internasjonalt attraktive vurderes også. I rapporten (og det tilhørende *Commission Staff Working Paper*) gis en oppsummering av situasjonen mht. moderniseringen av de europeiske universitetene.

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc62_en.htm

Erasmus Mundus programmet for perioden 2009-2013, ble vedtatt av Rådet 16. desember 2008 ([3702/08](#)). Programmet skal fremme kvalitet i høyere utdanning i Europa og skal støtte samarbeid mellom europeisk høyere utdanning og høyere utdanning i utviklingsland. Programmet støtter bl.a. student- og lærermobilitet til og med doktorgradsnivå og etablering av europeiske mastergradsutdanninger. Det kan også gis støtte til promotering av europeisk høyere utdanning internasjonalt for å tiltrekke de beste studentene og lærerne. Mer informasjon om Erasmus Mundus finnes på: http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc72_en.htm Her finnes også den første utlysningen av midler under det nye programmet for 2009/2010 (søknadsfrist 30. april 2009): http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc/call09/call_en.pdf Norge kan delta i denne utlysningen. Den formelle innlemmelsen av Erasmus Mundus programmet i EØS-avtalen forventes i løpet av våren.

På det ovenfor nevnte uformelle utdanningsministermøtet i Bordeaux 26. november 2008 presenterte EUA (*European University Association*) sitt nye **European Universities' Charter on Lifelong Learning**. <http://www.eua.be/> Hovedtema for denne er hvordan man kan styrke universitetenes bidrag til livslang læring for alle – og hvordan prinsippet om livslang læring best kan inkorporeres i universitetenes strategier.

Kommisjonen har lyst ut offentlig anbudsrunder med tittelen: "**Design and testing the feasibility of a Multi-dimensional Global University Ranking**". Anbudsfristen er 27. februar 2009. Man ønsker å utvikle et system og benchmarks som gjør det mulig å sammenligne institusjoner internasjonalt, både på institusjons- og enkeltfagsnivå. Systemet skal gi transparent informasjon som institusjonene kan dra nytte av for utvikling og forbedring og som studenter kan bruke for å velge. Mange eksisterende rangeringsmodeller oppfyller ikke slike mål fordi de fokuserer på utvalgte forskningsaspekt og hele institusjoner. Se: http://ec.europa.eu/education/programmes/calls/3608/index_en.html

European University-Business Forum 2009 ble arrangert 5-6 februar i Brussel med deltakelse fra næringsliv, høyere utdanning og politikk for å skape nye nettverk, presentere vellykkede partnerskap og diskutere former for tettere samarbeid mellom høyere utdanning og næringsliv for å møte globaliseringens utfordringer. http://ec.europa.eu/education/news/news1170_en.htm
Dette går inn i tidligere EU-initiativ for bedre *University-Business Cooperation*, se bakgrunnsinformasjon på: http://ec.europa.eu/education/policies/educ/business/index_en.html

RÅDSMØTET for utdanning, ungdom og kultur (Education, Youth & Culture Council – EYC), EU landenes ministre for utdanning, ungdom og kultur, gjorde på rådsmøtet 20-21 november 2008 også flere vedtak på områdene **kultur** og **ungdom**, bl.a:

- Rådskonklusjoner om etablering av "*European Heritage Label*":
- Rådskonklusjoner om arkitekturens bidrag til holdbar utvikling og mulighetene for etablering av en "*European Architecture Day*".
- Rådskonklusjoner om fremme av kulturelt mangfold og interkulturell dialog i EUs eksterne relasjoner.
- Rådskonklusjoner om lansering av "*Det europeiske digitale bibliotek*" – EUROPEANA. www.europeana.eu
- Rådskonklusjoner om utvikling av lovlige tilbud med kulturelt og kreativt innhold på internett og om forhindring og bekjempelse av piratkopiering i det digitale miljø.
- Rådsresolusjon om unges helse og trivsel.

- Rådsrekommendasjon om mobilitet av unge volontører i Europa

Pressemeldingen fra Rådet oppsummerer vedtakene og gir lenker til dokumentene (side 8 – 13 for kultur og audiovisuelle saker, side 14-15 for ungdomssaker og side 17-19 for andre relevante saker):

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/104267.pdf

Rådsmøtet gjorde også endelig vedtak og annonserte 2009 som "**European Year of Creativity and Innovation**". <http://create2009.europa.eu/> Kunnskapsdepartementet er norsk kontaktpunkt:

http://create2009.europa.eu/index_en/participating_countries/norge_norway.html

EUs ministre for sport møttes i Biarritz 27-28 november 2008:

http://www.ue2008.fr/PFUE/lang/en/accueil/PFUE-11_2008/PFUE-27.11.2008/reunion_des_ministres_des_sports_de_l_union_europeenne

I 2009 er **Vilnius i Litauen** og **Linz i Østerrike** valgt som **europæiske kulturhovedsteder**:

http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc481_en.htm

Kommisjonen la i november 2008 fram forslag om revisjon av statsstøtteregele for allmennkringkastinger. Forslaget har møtt motstand fra mange EU-land. EØS-landene har også sendt inn kommentarer: <http://www.eu-norge.org/Aktuelt/Nyhetsartikler/allmennkringkasting+statsstotte.htm>

Kommisjonen la i januar 2009 fram sitt forslag om nytt **Media Mundus** program 2011-2013;

http://ec.europa.eu/information_society/media/docs/mundus/mm_09_en.pdf